

Výroční zpráva o činnosti za rok 2020

Divadlo Kámen

divadlo inspirované nejsoučasnější českou literaturou

Poříčská madona, foto Kristýna Suchá

Obsah:

Na úvod	2
Tvorba, události	3
Lidé	6
Finance	7
Na závěr	9

Tato výroční zpráva je sestavena ke dni 3.3.2021.

Na úvod

Divadlo Kámen je klubovou uměleckou scénou pro hledající lidi

I v roce 2020 jsme se při představeních, zkoušení, přednáškách, vycházkách a dalších akcích řídili tímto principem. Snažíme se chodit nesnadnými cestami směřujícími ke vzrušujícímu hledání a tázání.

Divadlo Kámen se inspiruje nejsoučasnější českou literaturou

V roce 2020 jsme navázali na předchozí směřování: naše inscenace vycházejí z nejsoučasnější české literatury, tj. děl vydaných skutečně v posledních letech (nikoli například posledních desetiletích). Tato orientace nás baví, osvědčuje se a zamýšlíme v ní pokračovat (podrobněji viz *Záměr na rok 2021*).

Výrazné události v roce 2020

- premiéra inscenace **Poříčská madona**
- opera **Hibiki, Hibiki, vzhmoť**
- online vysílání v rámci **Noci divadel** (nikoli ze záznamu, ale skutečně online)
- nové webové stránky
- příprava projektu **Dešťová hůl** s možností financování z Norských fondů
- po většinu sezóny zákaz veřejného hraní divadla

V průběhu roku 2020 Divadlo Kámen pokračovalo v rozvoji svého osobitého přístupu k inscenační a herecké práci a v tvůrčím hledání v návaznosti na minulá léta. Dále bylo aktivní v oblasti přednášek a debat o různých aspektech soudobého umění. Uvědoměleji než dříve se posouvá od důrazu na minimalismus a formalismus k důrazu na všestranné moderní pojetí činohry včetně konceptuálních postupů.

Zákazy divadla

Rok 2020 byl podstatně ovlivněn jarním a podzimním zákazem veřejného hraní divadla a veřejných přednášek odůvodněným ochranou před virovými infekcemi. Z důvodu tohoto zákazu jsme my sami i naši hosté ve studiu zahráli podstatně méně představení.

Po většinu doby bylo možné alespoň zkoušet; nazkoušeli jsme jednu novou inscenaci, další jsme připravili a další předpřipravili. Provedli jsme dlouho odkládané drobné úpravy prostor studia.

Finanční dopad zákazů divadla byl značný (několik set tisíc Kč na straně příjmů), ale díky tomu, že se nám zároveň snížily náklady a především díky podpoře ze strany institucí (stát, město Praha, Praha 8) i jednotlivců (dary, vstupenky zakoupené „na nic“) jsme udrželi vyrovnaný rozpočet.

1. Tvorba, události

1.1. Co bylo výrazné

V listopadu 2020 jsme premiérově uvedli inscenaci **Poříčská madona**, která je už druhou naší hrou inspirovanou románem Jáchyma Topola **Citlivý člověk**; je ovšem pojatá podstatně jinak a vychází z jiných motivů románu. Tematicky je inscenace zaměřena na průzkum či zpřítomnění situace „Madony na pahorku (Madony v očekávání Ducha)“, tedy situace, která je ve výchozím románu vytvořena „cestou fiktivního obrazu Madony po řece Sázavě“. Herci rozehrávají radostné a zároveň tísnivé očekávání v krajině „bahnitých a dystopických“ břehů Sázavy kontrastujících s nadějí katarze, kterou díky novozákonnímu zvěstování zákonitě očekáváme. Dalšími konkrétními motivy jsou pokusy o přirozené lidské (až živočišné) porozumění mimořádné (z jiného pohledu každodenní) situaci vyplývající z „nadpřirozeného“ zvěstování. Hypotéza inscenace: přímočarost, upřímnost až prostota a přirozené vnímání mohou umožnit pochopení zásadních významů, úkolů, výzev.

Poříčskou madonu nastudovali Lucie Zachovalová, Johanka Valášková (hraje s námi poprvé), Miroslav Paulíček a Martin Poláček v režii Petra Oda Macháčka. Kostýmy pro nás poprvé vytvořila Sara Manzaneda.

V srpnu 2020 měla ve Dvořákově divadle v Ostravě v rámci festivalu NODO premiéru opera Marka Kepřta **Hibiki, Hibiki, vzhmoť**. Divadlo Kámen vytvořilo její scénickou část. Hráli **Hibiki, Hibiki, vzhmoť** vytvořili Zdeňka Brychtová, Michaela Raisová a Matěj Kohout, režíroval Petr Odo Macháček. Dirigoval Petr Kotík, vše bylo v produkci Ostravského centra nové hudby.

Během roku jsme provedli také různé **jednorázové projekty**, například vycházky s inscenovanými prvky a mnoho představení hostů salónu.

V naší kavárně vystavovali své obrazy Kristína Honzírková a Táňa Svatošová. Pokračovali jsme ve spolupráci s kurátorkou Lucií Váchovou.

Udělali jsme další pokroky v oblasti **produkce a PR**, ačkoli nás záказы různě brzdily. Například jsme díky spolupráci s MČ Praha 8 a Centrem Palmovka začali inzerovat na lavičkách v Praze 8. Systematická propagace, kterou provádí Helena Macháčková a Blanka Křemenová, přináší hmatatelné výsledky například v podobě většího počtu v předprodeji zakoupených vstupenek.

Nadále jsme členy **Asociace nezávislých divadel**.

1.2. Nové inscenace

Premiéry v roce 2020:

- 28.8. (v Divadle A. Dvořáka v Ostravě, v produkci Ostravského centra nové hudby): **Hibiki, Hibiki, vzhmoť**
- 26.11. (v domácím Studiu Divadla Kámen) **Poříčská madona**

1.3. Plánované inscenace

Na rok 2021 připravujeme premiéry dvou inscenací:

V červnu bychom rádi uvedli hru **Dešťová hůl** inspirovanou stejnojmenným románem Jiřího Hájíčka. Hlavní role nastudovávají Lucie Zachovalová, Lenka Chadimová, Zdeňka Brychtová a Miroslav Paulíček, režii provádí Petr Odo Macháček. Do produkčního týmu nově vstoupí Kateřina Poláková; projekt je mezinárodní, bude financovaný převážně z Fondů EHP a Norska, zúčastní se ho mimo jiné tanečnice a performerky sestry Anne Katrine a Liv Hanne Haugenovy z Tromsø.

Na podzim připravujeme inscenaci vystavěnou na půdorysu románu Jana Tománka **Motýlí křík**. Zatím jsme ve stadiu příprav.

1.4. Další činnosti

Kromě divadelních inscenací a představení budeme pokračovat v **přednáškových, vzdělávacích a komunikačních aktivitách**, mimo jiné proto, že přispívají ke kvalitě našich představení i jejich vnímání diváky – jsme uměleckým salómem a cítíme tedy potřebu poskytovat sobě i naší návštěvnické komunitě všestranné umělecké impulsy.

1.5. Inscenace, představení a další události statisticky

rok	2018	2019	2020
všechny veřejné akce (divadlo, přednášky, vycházky, literatura, koncerty, ...)	128	133	57
z toho představení a dílny Divadla Kámen	25	26	12
z toho představení a dílny Divadla Kámen ve Studiu DK	21	24	11
návštěvníci všech veřejných akcí celkem	4.340	4.246	1.942
z toho diváci a účastníci dílen Divadla Kámen	958	923	440
z toho diváci a účastníci dílen Divadla Kámen ve Studiu DK	603	847	240

Tyto statistiky jsou zásadně ovlivněny jarním a podzimním zákazem divadel i dalších akcí (a v několika případech úředním omezením počtu účastníků). S ohledem na to, že se rozumně mohlo hrát jen od začátku roku do začátku března a poté od června do začátku října, nejsou uvedené hodnoty katastrofální.

1.6. Záměr na rok 2021

Informace o plánovaných činnostech uvádíme v odstavcích 1.3 a 1.4.

Intenzivně se zajímáme o některá díla nejsoučasnější české literatury. Zajímají nás jak z pohledu možností jejich divadelní reflexe, tak z pohledu živé interakce mezi oběma oblastmi tvorby. Jsme v živém kontaktu s autory těchto děl a jejich vydavateli a čtenáři.

Během roku 2021 se dále plánujeme podstatně věnovat:

- rozvoji maximálně přítomného, osobního a svobodného herectví
- zkoumání možností konceptuálních postupů v činohře
- rozvoji reflexe nejsoučasnější české literatury (konkrétně se budeme inspirovat romány Jáchyma Topola, Jiřího Hájíčka a Jana Tománka).

Budeme dále propracovávat svou poetiku a půjdeme dále důsledně autorskou cestou.

Zahrajeme (pokud to bude s ohledem na hygienicky odůvodňované restriktce povoleno) desítky vlastních představení a dalších událostí a zorganizujeme desítky hostujících představení ve Studiu DK.

1.7. Hosté ve Studiu DK

Pravidelně u nás vystupuje skupina Improvariace, Divadlo KoMa a Vyšší odborná škola herecká (pouze do roku 2020, nyní už si zřídila vlastní divadelní prostor), Divadlo Naoko, Divadlo Škola, mnoho dalších nepravidelně.

Pravidelně u nás zkouší Divadlo (BEZ ZÁRUKY) Praha, Divadlo KoMa, Komunitní centrum pro zotavení, Divadlo Škola.

Studio DK (www.studiodk.cz) se postupně stává zajímavým centrem nezávislé komorní divadelní tvorby.

V Galerii Divadla Kámen jsme společně s kurátorkou Lucií Váchovou zorganizovali během roku 2020 dvě výstavy obrazů.

1.8 Vybrané zajímavosti

Vytvořili jsme scénickou část opery Marka Keprta *Hibiki, Hlbiki, vzhmoť*. Díky tomu jsme měli opět možnost spolupracovat s Ostravským centrem nového hudby, což je vždy krásné. Tentokrát dirigoval proslulý Petr Kotík, a dny strávené s ním byly nezapomenutelné. Zajímavá byla spolupráce s Markem Keprtem; poprvé jsme také hráli s tanečnicí Michaelou Raisovou a performerem Matějem Kohoutem.

Kostýmy pro inscenaci *Poříčská madona* vytvořila Sara Manzaneda. Spolupracovali jsme s ní poprvé, bylo to plodné a příjemné. Během roku se ovšem přestěhovala zpět do rodného Španělska, což bude pro další projekty asi nepřekonatelná komplikace.

Po několika představeních inscenace *S citem* jsme měli autorské čtení Jáchyma Topola, jehož románem *Citlivý člověk* je inscenace inspirována.

Vytvořili jsme nové internetové stránky (na tradiční adrese divadlokamen.cz). Odlehčený, modernější design je hlavně dílem Blanky Křemenové a Víta Macháčka.

Betonová plastika *Slepička*, dílo *Eleonory Haragsimové*, které bylo od 70. let součástí umělecké výzdoby sídliště Invalidovna a kterou se nám podařilo v roce 2018 ve spolupráci se skupinou Daramis a Metrostavem zachránit a zrenovovat, je nadále ozdobou veřejného prostoru u Nekvasilovy ulice.

Celý rok jsme měsíčně vydávali a e-mailem rozesílali *Postřehy o Divadle Kámen* shrnující aktuální dění kolem DK.

Celý rok jsme průběžně debatovali o divadle živě při *salónních večerech* a písemně na blogu Divadelních novin v rubrikách *Divadlo Kámen – postřehy*.

2. Lidé

V roce 2020 pracovali v Divadle Kámen a s Divadlem Kámen především tyto lidé:

Helena Macháčková
Kristýna Suchá
Lenka Závěská
Lenka Chadimová
Jan Aksamít
Jakub Synecký
Pavel Mašek
Petr Odo Macháček
Zdeňka Brychtová
Dušan Hübl
Vladimir Benderski
Olga Ježková
Miloš Horanský
Vít Macháček
Lucie Zachovalová
Miroslav Paulíček
Martin Poláček
Noemi Purkrábková
Jára Šimek
Adéla Macháčková
Lucie Váchová
Blanka Křemenová
Kateřina Poláková
Sara Manzaneda (vytvořila kostýmy pro inscenaci Poříčská madona)
Michaela Raisová (hrála v inscenaci Hibiki, Hibiki, vzhmoť)
Matěj Kohout (hrála v inscenaci Hibiki, Hibiki, vzhmoť)
Johanka Valášková (připojila se s inscenací Poříčská madona)

Poříčská madona, foto Kristýna Suchá

3. Finance

3.1. Hospodaření v roce 2020

Výsledky v tisících Kč:

vstupné	58
dotace (granty) ¹⁾	456
příjmy od soukromých dárců ²⁾	3
ostatní příjmy (kompenzace nájmu od MPO)	19
příjmy od pořadatelů (doprava, ...)	0
pronájmy prostor	230
zboží (bar)	106
příjmy celkem	872
pronájmy včetně energií	- 289
ostraha a pojištění	- 21
drobný majetek – vybavení studia a baru	- 15
režijní náklady	- 4
administrativa (účetnictví, asociace, poplatky, ...)	- 51
propagace ³⁾	- 184
kostýmy	- 11
rekvizity	- 9
cestovné a ubytování	- 3
autorská práva	- 2
provoz (úklid, údržba, odvoz odpadu)	- 66
fundraising	- 54
odměny umělcům	- 86
zboží na bar	- 55
odpisy investičního majetku	- 23
výdaje celkem	- 873
celkový výsledek ⁴⁾	- 1

¹⁾ Granty na rok 2019 jsme získali tyto: **Magistrát Hl. m. Prahy** - 200.000 Kč (na celoroční činnost) a poté 40.000 Kč (mimořádný grant na kompenzaci ztrát ze zákazu divadel); **Městská část Praha 8** - 41.750 Kč (na celoroční činnost) a poté 19.521 (kompenzace nájmu za jarní zakáz divadel), **Státní fond kultury ČR** - 35.000 Kč (na inscenaci Poříčská madona), **Ministerstvo kultury** - 90.000 Kč (na celoroční činnost) a poté 30.000 (mimořádný grant na kompenzaci ztrát ze zákazu divadel).

²⁾ Soukromým dárcem byla **NADACE ŽIVOT UMĚLCE**.

³⁾ Po celý rok pracovaly pro divadlo na částečný úvazek v oblasti **PR a propagace** dvě spolupracovnice. Pro PR a propagaci využíváme především internet, proto je v této oblasti většina výdajů vynakládána na práci.

⁴⁾ Výsledek hospodaření za rok 2020 je tedy v podstatě vyrovnaný, ztrátu přibližně 1 tis. Kč pokryjeme z rezerv z minulých let.

3.2. Rozpočet na rok 2021

Pro další rok plánujeme přibližně tyto výsledky (v tomto rozpočtu sestavovaném k 3.3.2021 již částečně zohledňujeme podstatné snížení obrátů vlivem zániku veřejného provozování divadla platného od začátku roku dosud, který bude pravděpodobně platit i po několik dalších měsíců; tento rozpočet je tedy jen velmi hrubým odhadem – za každý měsíc zániku divadel musíme odečíst kolem 8% příjmů, navíc není jasné, jak intenzivní bude činnost i po zrušení zániku (nevíme, kolik bude povoleno diváků, kolik bude pronájmů pro externí divadelní skupiny apod.):

vstupné	70
dotace (granty) ¹⁾	420
příjmy od soukromých dárců ²⁾	15
ostatní příjmy (kompenzace nájmů)	38
příjmy od pořadatelů (doprava, ...)	7
pronájmy prostor	200
zboží (bar)	90
příjmy celkem	840
pronájmy včetně energií	- 300
ostraha a pojištění	- 22
drobný majetek – vybavení studia	- 20
režijní náklady	- 10
administrativa (účetnictví, asociace, poplatky, ...)	- 60
propagace ³⁾	- 150
kostýmy	- 20
rekvizity	- 20
cestovné a ubytování	- 5
autorská práva	- 5
provoz (úklid, údržba, odvoz odpadu)	- 60
fundraising	- 60
odměny umělcům	- 40
zboží na bar	- 45
odpisy investičního majetku	- 23
výdaje celkem	- 840
celkový výsledek ^{4) 5)}	0

¹⁾ Na rok 2021 jsme již získali podporu od hlavního města Prahy (na celoroční činnost) ve výši 140.000 Kč a již jsme podali žádost u Ministerstva kultury (celoroční činnost a nová inscenace), u Státního fondu kultury (na inscenaci Dešťová hůl) a podáme u MČ Praha 8.

²⁾ Pro rok 2021 jsme již obdrželi 10.000 Kč od soukromého darce.

³⁾ V roce 2021 předpokládáme placenou práci na propagaci a PR ve stejném rozsahu jako v roce 2020. Tato práce je zásadní především pro budoucnost divadla a v posledních letech už začíná přinášet zajímavé výsledky v podobě nových a vracejících se diváků i lepšího porozumění naší dosti vyhraněné tvorbě ze strany širšího okruhu zájemců.

⁴⁾ Cílem pro rok 2021 je vyrovnaný rozpočet, i se ztrátami vlivem zániků divadel.

⁵⁾ NF Máme podanou žádost o podporu velkého projektu ze strany Fondů EHP a Norska. Pokud tuto podporu obdržíme, rozpočet na rok 2021 se podstatně zvýší (řádově na dvojnásobek), ovšem tento projekt budeme účtovat odděleně, abychom jím nezkreslili celé účetnictví.

4. Na závěr

4.1. S čím jsme byli spokojeni

Pracujeme a rozvíjíme svou vyhraněnou poetiku a přístup k divadlu.

Můžeme pracovat s vynikajícím, dlouhodobě budovaným a novými lidmi doplňovaným souborem zajímavých tvůrců včetně účinkujících a přednášejících.

Používáme příkladný model financování (řádově 2/3 vlastní provozní zdroje; během státních zakázek divadel se tento poměr poněkud zhoršil – zmenšily se příjmy z provozu, vlivem kompenzací se zvětšily se institucionální příspěvky).

Daří se nám rozvíjet svébytné, umělecky vyhraněné divadlo a umělecký salón.

4.2. S čím jsme nebyli spokojeni

Rok 2020 byl zásadně ovlivněn zákazem veřejného provozování divadla odůvodňovanými ochranou před virovými infekcemi. Naše činnost tak byla podstatně omezena – zhruba na 50% veřejných akcí, vlivem různých karantén bylo mírně omezeno i zkoušení. Narozdíl od některých jiných divadel jsme až na výjimky (viz „Zajímavosti“) nepřistoupili k šíření svých představení po internetu, protože náš způsob divadla nemá bez fyzické přítomnosti na místě téměř žádný smysl.

Vlivem častých přerušení veřejné činnosti jsme měli velmi omezené možnosti rozvoje divácké komunity. Snažili jsme se alespoň na internetu (nové stránky divadla, sociální sítě, měsíční newsletter apod.).

4.3. Co pro nás bude důležité v dalším roce

Další rozvoj herecké skupiny.

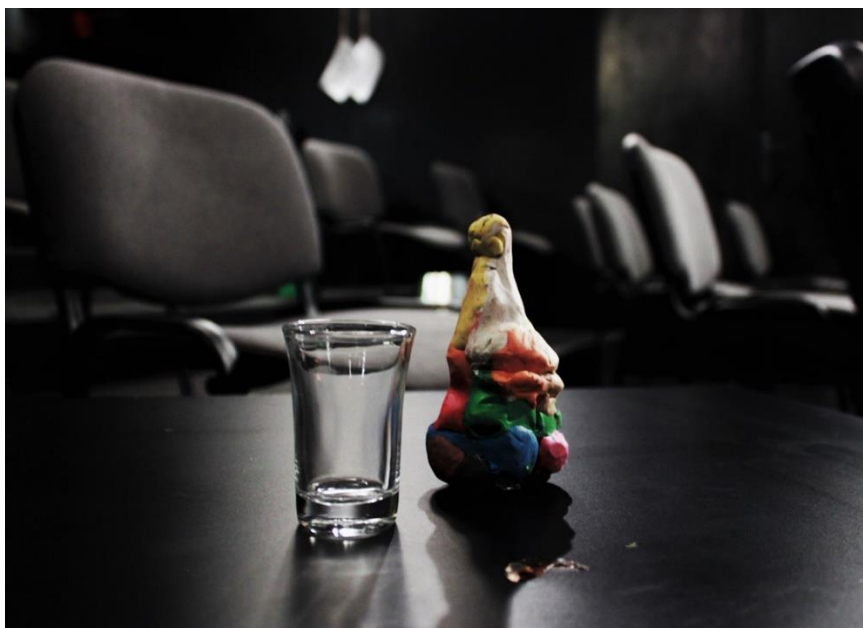
Oživení veřejné činnosti divadla po skončení zakazu divadel.

Práce s výraznými díly nejsoučasnější české literatury.

Zintenzivňování komunikace s diváckou komunitou a novými diváky.

V Praze dne 3.3.2021

Petr Odo Macháček
předseda spolku

Poříčská madona, foto Kristýna Suchá